

Ajokoulutukseen satsataan

Ensihoitajista koulutettiin kouluttajia

Työturvallisuuden ja tapaturmien torjunnan asiantuntijayritys Tapaturva Oy järjesti marraskuussa ensihoitajille ajokouluttaja kurssit Lahdessa ja Porvoossa. Aiemmin ajokoulutusta ovat saaneet vain pelastajat, nyt sitä tarjotaan myös ensihoitajille. Kurssilaiset yllättyivät koulutuksen sisällöstä ja siitä, milloin vahinkoja todellisuudessa sattuu.

Enni Juusela

Sanna Laukkanen

Itä-Uudenmaan pelastuslaitoksen pihalla oli vilskettä, kun muovikeiloilla reunustettu- ja shikaaneja ajettiin suoriksi 14 ensihoitajan harjoittellessa turvallista hälytysajoa. Suurimmaksi osaksi koulutus painottui kuitenkin ajoneuvon käsittelyyn ja pysäköintiin eli enemminkin hyvin maltillisissa vauhdeissa suoritettuihin tempuihin. Näin oli tarkoituskin sillä ajokouluttajan, entisen liikkuvan poliisin **Veli-Matti Reinilän** mukaan suurin osa liikennevahingoista joissa ambulanssi on osallisena, tapahtuu nimenomaan alhaisissa nopeuksissa.

Kolmipäiväinen ajokouluttajakurssi koostui paljolti teoriaopetuksesta, mutta tunteilla ei aika käynyt pitkäksi kurssille osallistuneen Itä-Uudellamaalla työskentelevän Kimmo Voutilaisen mukaan.

- Aika tiivis paketti oli suunniteltu jokaiselle päivälle. Illalla kotiin päästyä tiesi kyllä, että olivat aivot tehneet töitä. Itsekin olen sen nähnyt, että suurin osa kolareista joita meille sattuu, on pieniä naarmuja ja kolhuja. Oli ihan paikallaan käydä näitä asioita läpi ja painottaa sitä, että kuski ymmärtää kuinka auto käyttäytyy ja osaa käsitellä ajokkiaan. Pääpaino luennoilla oli siinä, kuinka ennalta-

ehkäistäisiin onnettomuuksia niin hälytysajossa kuin normaalissakin liikenteessä. Ainanah meidän tulisi edetä tieliikennelain ja fysiikan lakien mukaan, Voutilainen pohtii.

Reinilän mukaan koulutusta yritettiin ensin tarjota yksittäisille sairaankuljetusyrityksille, mutta sieltä ei kiinnostusta löytynyt. Pelastuspuolelle tehtiin esitys mahdollisesta ajokoulutuksen laajentamisesta ensihoitopuolelle ja aluepelastuslaitosten johtajien käsiteltävä asiaa muutama vuosi takaperin, esitys hyväksyttiin ja nyt on homma saatu rullaamaan.

- Koulutus on lähtenyt osittain hyvin ja osittain huonosti käyntiin. Keski-Uudenmaan pelastuslaitos on ollut erittäin aktiivinen esimerkiksi opetusmateriaalin sisällön kehittämisen suhteen. Johtoporras on toivottanut hankkeen tervetulleeksi. Huonoja puolia on ilmennyt muun muassa rahoituksen suhteen, kun ajoturvallisuuden ei ole katsottu kuuluvan työturvallisuusrahoituksen alaiseksi hankkeeksi, Reinilä sanoo.

Koulutuksen materiaali perustuu pääosin tutkimuksiin, kuten viiden vuoden ajalta ke-

rättyihin selvityksiin siitä, minkä tyyppisiä kolareita ambulansseille sattuu. Selvityksen perusteella todettiin, että onnettomuudet tapahtuvat harvoin kovissa nopeuksissa, ongelma on enemmän ollut auton käsittelytaidoissa.

- Näiden tulosten valossa päädyttiin ajokouluttajakursseilla keskittämään käytännön harjoitteet auton käsittelyyn liittyviksi, kuten kuinka auto sijoitetaan ahtaissa paikoissa. Harjoitteissa on huomattu, että taso on kyllä ollut kova. On mukavaa, että kurssil-

la on ollut naisiakin mukana, sillä sukupuolella ei tässä ole mitään merkitystä, vaikka tämä mielletäänkin usein miesten hommaksi, reilun kolmenkymmenen vuoden poliisi-taustan omaava Reinilä kiittelee.

Palaute kurssipäivistä on Reinilän mukaan ollut positiivista.

- Rehellisiä vastauksia kurssimateriaalista ja itse kurssin toteutuksesta olemme kai- vanneet ja myös saaneet. Moni on todennut tälle olleen todellinen tarve. Asia voi olla tut-

tu, mutta sen voi nähdä täysin uudelta kan- tilta, kun sitä oppimismielellä tarkastellaan. Vielä viilataan materiaalia niin, että se olisi mahdollisimman hyvin esitetty selkokielellä. Tietoa tietysti myös päivitetään aina tarpeen mukaan, Reinilä sanoo.

Kursseille osallistui ensihoitajia Itä- ja Keski-Uudenmaan lisäksi muun muassa Länsi-Uudeltamaalta, Kanta- ja Päijät-Hämeestä ja EKSOTE:n alueelta. KUP:lla työskentelevä Tapio Vuormaa uskoo, että ajokou- lutukset tulevat heillä sujumaan ongelmitta.

- Hyvän pohjan sai koulutusten pitämi- seen, kun jo kurssilla pidimme suullisia esi- telmiä ja toimimme ajoharjoitteissa itse kou- luttajina. Tietysti kurssille osallistuttiinkin omasta mielenkiinnosta, vaikka esimies te- kikin lopullisen päätöksen siitä, kenet tän- ne lähetettiin. Ajokoulutusta ja sen toteutus- ta mietitään vielä, mutta ideana olisi, että se olisi yhden työpäivän pituinen tapahtuma, vuoro kohtaisesti, Vuormaa sanoo.

Missä ja milloin seuraavat ajokouluttaja- päivät pidetään, riippuu siitä, mistä saadaan osallistujia. Reinilän mukaan Päijät-Hämeen

naapurikunnat ovat jo osoittaneet kiinnos- tustaan. Lisää kaivataan.

Päivien parasta antia oli Voutilaisen mu- kaan itse opitun asian lisäksi muiden aluei- den henkilöstön tapaaminen ja heihin tutus- tuminen.

- Verkostoituminen helpottaa tämänkin opin jalostamista, kun pääsee muiden kurs- silaisten kanssa jakamaan ideoita ja video- ja kuvamateriaalia. Hyvä olisi jos ajamiseen kiinnitettäisiin jatkossa enemmän huomio- ta jo ihan opintojen aikana. Hoitajana toimi- miseen on tasotestauksia koulusta asti, mut- ta kuljettajalta kysytään vain, että löytyykö sinulta ajokortti. Jos kyllä, niin ratin taak- se vain. Kesätyöntekijät ovat meille jatkossa tärkeä kohderyhmä, kun pidämme ajokou- lutuksia, joiden pitämiseen olemme nyt saa- neet hyvät raamit, Voutilainen sanoo.

Mitä sitten on hälytysajo? Että päästään turvallisesti potilaan luo.

- Mittakaavat ovat hakusessa, jos vaaran- namme itsemme, työparimme ja kaikki muut liikenteenkäyttäjät ajamalla kohtuuttoman kovaa ja omien rajojen ulkopuolella, Vouti- lainen summasi viisaasti □

